

Dz. U. 2021 poz. 469**USTAWA**

z dnia 21 stycznia 2021 r.

**o zmianie ustawy o ochronie osób i mienia oraz ustawy o Żandarmerii Wojskowej
i wojskowych organach porządkowych**

Art. 1. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 838) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się do planu ochrony jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej, zwanego dalej „planem ochrony jednostki wojskowej”, na podstawie którego jest organizowana i realizowana ochrona tej jednostki.”;

- 2) w art. 43 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Komendant Główny Policji sprawuje nadzór nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, z zastrzeżeniem art. 43a i art. 44a, w zakresie”;

- 3) po art. 43 dodaje się art. 43a–43d w brzmieniu:

„Art. 43a. 1. Minister Obrony Narodowej sprawuje za pośrednictwem Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej nadzór nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych realizujących zadania z zakresu ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, w zakresie:

- 1) zasad i sposobów realizacji zadań ochrony osób i mienia przez te formacje;
- 2) sposobów użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej przez pracowników ochrony;
- 3) posiadania niezbędnych kwalifikacji przez pracowników ochrony.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, polega na:

- 1) kontroli organizacji i zasad działania, uzbrojenia, wyposażenia, współpracy z innymi formacjami i służbami oraz uprawnień pracowników ochrony do wykonywania czynności;
- 2) kontroli zgodności aktualnego stanu ochrony jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej, zwanej dalej „jednostką wojskową”, z planem ochrony jednostki wojskowej;
- 3) kontroli warunków przechowywania broni i amunicji oraz zgodności ewidencji broni i amunicji ze stanem faktycznym;
- 4) wydawaniu pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa.

3. Minister Obrony Narodowej w celu prowadzenia nadzoru przetwarza dane osobowe w zakresie niezbędnym do przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza żołnierz Żandarmerii Wojskowej, zwany dalej „żołnierzem ŻW”, na podstawie pisemnego upoważnienia.

5. Upoważnienie żołnierza ŻW do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, wydaje Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej na wniosek szefa właściwej komórki organizacyjnej Komendy Głównej Żandarmerii Wojskowej lub komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej.

6. Wniosek o wydanie upoważnienia do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej żołnierza ŻW, dla którego ma być wydane upoważnienie, oraz nazwę jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której żołnierz ŻW pełni służbę;
- 2) nazwę lub firmę oraz siedzibę i adres siedziby przedsiębiorcy objętego nadzorem, jeżeli jest on osobą prawną, albo imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę i adres siedziby tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną;

- 3) numer i datę wydania koncesji, określenie jej zakresu i formy świadczonych usług oraz numer i datę uzgodnienia planu ochrony jednostki wojskowej, w której ochronę sprawuje specjalistyczna uzbrojona formacja ochronna;
- 4) określenie specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej;
- 5) zakres tych czynności;
- 6) miejsce przeprowadzenia tych czynności;
- 7) datę rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia przeprowadzenia tych czynności.

7. Upoważnienie do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej nadzoru;
- 2) oznaczenie jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której żołnierz ŻW przeprowadzający te czynności pełni służbę;
- 3) oznaczenie przedsiębiorcy objętego nadzorem;
- 4) stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej żołnierza ŻW upoważnionego do przeprowadzenia tych czynności oraz nazwę jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której żołnierz ŻW pełni służbę;
- 5) zakres tych czynności;
- 6) miejsce przeprowadzenia tych czynności;
- 7) datę rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia przeprowadzenia tych czynności;
- 8) podpis i okrągłą pieczęć Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej;
- 9) datę i miejsce wystawienia upoważnienia.

8. W przypadku gdy w trakcie przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2, zaistnieje konieczność wydłużenia czasu ich trwania lub zmiany ich zakresu, w tym przedmiotu tych czynności, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej może dokonać zmian w upoważnieniu do przeprowadzenia tych czynności albo wydać nowe upoważnienie. Przepisy ust. 6 i 7 stosuje się.

9. Żołnierz ŻW przeprowadzający czynności, o których mowa w ust. 2, ma prawo:

- 1) wstępu na teren obszarów i obiektów i dostępu do urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, w których jest prowadzona ochrona;
- 2) wstępu na teren siedziby przedsiębiorcy objętego nadzorem w takich dniach i godzinach, w jakich jest prowadzona lub powinna być prowadzona działalność;
- 3) żądania udostępnienia dokumentacji ochronnej lub wglądu w nią od osoby upoważnionej do prowadzenia tej dokumentacji i dysponowania nią, pobierania za pokwitowaniem oraz zabezpieczania dokumentów związanych z zakresem nadzoru;
- 4) sporządzania, a w razie potrzeby – żądania sporządzenia niezbędnych do nadzoru kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień lub obliczeń, uwierzytelnionych przez osobę upoważnioną do prowadzenia dokumentacji i dysponowania nią;
- 5) żądania od przedsiębiorcy objętego nadzorem i pracowników ochrony ustnych lub pisemnych wyjaśnień w sprawach będących przedmiotem nadzoru;
- 6) wstępu na teren ochraniających obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, poza godzinami, w jakich jest prowadzona działalność, w obecności dowódcy jednostki wojskowej ochraniającej przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną lub osoby przez niego upoważnionej;
- 7) utrwalania przebiegu tych czynności za pomocą technik audiowizualnych.

10. Z ustnych wyjaśnień, o których mowa w ust. 9 pkt 5, sporządza się protokół, który podpisują żołnierz ŻW oraz osoba składająca wyjaśnienia.

11. Przed wejściem na teren ochraniających obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, lub na teren siedziby przedsiębiorcy objętego nadzorem żołnierz ŻW jest obowiązany okazać dowódcy jednostki wojskowej, w której ochronę realizuje specjalistyczna uzbrojona formacja ochronna, oraz przedsiębiorcy objętemu nadzorem lub osobie przez niego upoważnionej legitymację i odznakę identyfikacyjną żołnierza ŻW oraz upoważnienie do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, a także pouczyć przedsiębiorcę objętego nadzorem o jego prawach i obowiązkach.

12. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza się w obecności przedsiębiorcy objętego nadzorem lub osoby przez niego upoważnionej.

13. Z czynności, o których mowa w ust. 2, sporządza się protokół, po jednym egzemplarzu dla Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, przedsiębiorcy objętego nadzorem i dowódcy jednostki wojskowej ochranianej przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną. Protokół zawiera:

- 1) nazwę lub firmę oraz siedzibę i adres siedziby przedsiębiorcy objętego nadzorem, jeżeli jest on osobą prawną, albo imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę i adres siedziby tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną, a także miejsce przeprowadzenia tych czynności;
- 2) oznaczenie przedsiębiorcy objętego nadzorem;
- 3) stopień wojskowy, imię, nazwisko i numer legitymacji służbowej żołnierza ŻW oraz nazwę jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której pełni on służbę;
- 4) zakres i czas trwania tych czynności;
- 5) ustalenia i wnioski poczynione w czasie przeprowadzania tych czynności;
- 6) zalecenia, które mają na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa;
- 7) termin realizacji zaleceń;
- 8) podpisy żołnierza ŻW oraz przedsiębiorcy objętego nadzorem lub osoby przez niego upoważnionej.

14. Przedsiębiorca objęty nadzorem lub osoba przez niego upoważniona mogą wnieść do protokołu, o którym mowa w ust. 13, przed jego podpisaniem, pisemne zastrzeżenia co do sposobu przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, ustaleń i wniosków, o których mowa w ust. 13 pkt 5, oraz zaleceń i terminu ich realizacji.

15. Podpisanie protokołu, o którym mowa w ust. 13, następuje nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2.

16. W przypadku odmowy podpisania protokołu, o którym mowa w ust. 13, przez przedsiębiorcę objętego nadzorem lub osobę przez niego upoważnioną protokół podpisuje żołnierz ŻW i umieszcza w nim adnotację o przyczynie odmowy podpisania protokołu.

17. Nośniki obrazu lub dźwięku, na których utrwalono przebieg czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą technik audiowizualnych, załącza się do protokołu, o którym mowa w ust. 13.

18. Naruszenia przepisów prawa i nieprawidłowości stwierdzone w ramach przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2, w terminie określonym w zaleceniach usuwa:

- 1) dowódca jednostki wojskowej, w skład której wchodzi obszar, obiekty lub urządzenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, podlegające obowiązkowej ochronie;
- 2) przedsiębiorca objęty nadzorem lub osoba przez niego upoważniona.

19. Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej przedstawia Ministrowi Obrony Narodowej:

- 1) zbiorczy meldunek o wynikach nadzoru – do dnia 31 marca danego roku za rok poprzedni;
- 2) meldunek o stwierdzonych rażących nieprawidłowościach ujawnionych w wyniku nadzoru oraz o działaniach podjętych w celu ich usunięcia.

Art. 43b. Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódcy rodzajów sił zbrojnych, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Dowódca Garnizonu Warszawa lub Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, na wniosek dowódców (dyrektorów, komendantów, szefów) podległych jednostek organizacyjnych, udzielają zgody na powierzenie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, specjalistycznym uzbrojonym formacjom ochronnym.

Art. 43c. 1. Powierzenie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, następuje na podstawie umowy zawartej między dowódcą jednostki wojskowej a przedsiębiorcą, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia. W umowie zamieszcza się w szczególności określenie:

- 1) obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, zgodnie z planem ochrony jednostki wojskowej;
- 2) uprawnień przedsiębiorcy do kontroli dokumentów uprawniających do wejścia lub wjazdu na obszar lub do obiektu lub do dostępu do urządzenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, lub wyjścia lub wjazdu z nich lub

wynoszenia lub wywożenia mienia, a także do uniemożliwienia nielegalnego wejścia osób postronnych na ten obszar lub do tego obiektu lub dostępu do tego urządzenia;

- 3) zakresu i sposobu prowadzenia kontroli wykonywania zadań ochrony obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, przez przełożonych pracowników ochrony oraz osoby uprawnione do prowadzenia tej kontroli;
- 4) uzbrojenia i wyposażenia oraz umundurowania pracowników ochrony;
- 5) podległości pracowników ochrony;
- 6) uprawnień dowódcy jednostki wojskowej oraz osób przez niego upoważnionych, a także służb dyżurnych w stosunku do pracowników ochrony;
- 7) szczegółowych zasad odpowiedzialności przedsiębiorcy i pracowników ochrony za powierzone ochronie mienie;
- 8) skutków naruszenia umowy oraz zakresu odpowiedzialności stron umowy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków;
- 9) obowiązku przekazania dowódcy jednostki wojskowej przez przedsiębiorcę wykazu wszystkich pracowników ochrony przewidzianych do ochrony obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, wraz z podaniem numeru legitymacji kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej;
- 10) obowiązku bieżącego szkolenia przez przedsiębiorcę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, odbywania przez nich, co najmniej raz na kwartał, strzelań z broni będącej na ich wyposażeniu, w tym przedstawiania dowódcy jednostki wojskowej ich wyników, oraz udziału w szkoleniach z pozorowanym naruszeniem ochrony jednostki wojskowej;
- 11) instrukcji ochrony obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, stanowiącej załącznik do umowy, określającej zadania i sposób działania specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

2. Specjalistyczna uzbrojona formacja ochronna posiada następujące dokumenty:

- 1) instrukcję ochrony obszarów, obiektów lub urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1;
- 2) plan ochrony jednostki wojskowej, sporządzony przez szefa (kierownika) komórki odpowiedzialnej za ochronę jednostki wojskowej i zatwierdzony przez dowódcę jednostki wojskowej, lub wyciąg z tego planu;
- 3) tabelę posterunków;
- 4) książkę meldunków;
- 5) ewidencję kluczy oraz rejestr zdarzeń alarmowych;
- 6) wzory dokumentów uprawniających do wejścia lub wjazdu na obszary lub do obiektów lub do dostępu do urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, lub wyjścia lub wjazdu z nich;
- 7) wykaz telefonów alarmowych i służbowych;
- 8) sygnały powszechnego ostrzegania i alarmowania;
- 9) plan ochrony przeciwpożarowej;
- 10) spis wyposażenia pomieszczeń wartowni;
- 11) wzory plomb i odciski pieczęci każdego posterunku.

Art. 43d. Specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne realizują zadania z zakresu ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, w szczególności przez:

- 1) konwojowanie mienia jednostki wojskowej;
 - 2) przekazywanie Policji, Żandarmerii Wojskowej lub wojskowym organom porządkowym osób ujętych podczas wykonywania tych zadań;
 - 3) współpracę z Żandarmerią Wojskową, wojskowymi organami porządkowymi i Policją;
 - 4) współpracę z wewnętrzną służbą ochrony oraz wojskową ochroną przeciwpożarową, jeżeli zostały powołane na obszarach lub w obiektach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1.”;
- 4) uchyla się art. 44;
 - 5) w art. 45 wyrazy „Przepisy art. 43, 44 i 44a” zastępuje się wyrazami „Przepisy art. 43, art. 43a i art. 44a”;

6) art. 50a otrzymuje brzmienie:

„Art. 50a. Kto, wbrew obowiązkowi określönemu w art. 43 ust. 3 lub art. 43a ust. 18, nie usuwa, w terminie określönym w zaleceniu, naruszeń przepisów prawa lub nieprawidłowości stwierdzonych w ramach nadzoru sprawowanego przez Komendanta Głównego Policji lub Ministra Obrony Narodowej
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 431, 956 i 2320) w art. 4 w ust. 2 po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:

„16a) przeprowadzanie kontroli ochrony obszarów, obiektów i urzędzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 838 oraz z 2021 r. poz. 469), przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne;”.

Art. 3. Do kontroli ochrony obszarów, obiektów i urzędzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne, wszczętych na podstawie art. 44 ust. 1a tej ustawy i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*